

ХРОНІКА

М.М.Волощук (Івано-Франківськ)

VI МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В РАМКАХ ПРОЕКТУ "COLLOQUIA RUSSICA" «РУСЬ І ТЕРЕНИ ЛАТИНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ: СУСПІЛЬСТВО, КУЛЬТУРА, РЕЛІГІЯ (X–XVI СТ.)»

Доброю традицією останніх осінніх місяців року стало проведення в рамках міжнародного проекту «Colloquia Russica» щорічних наукових і студентсько-викладацьких конференцій. 26–28 листопада 2015 р. шостий за ліком такий захід гостинно прийняв древній Краків. Організаторами форуму стали Ягеллонський університет, Папський університет ім. Івана Павла II, Краківський археологічний музей та Історичний музей міста Кракова. Традиційно співорганізаторами й партнерами виступили Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника, Центр польсько-російського діалогу та порозуміння, факультет вільних мистецтв (Artes Liberales) Варшавського університету.

Засідання конференції, яка прийняла близько 40 учасників і гостей із Білорусі (Мінськ), Болгарії (Софія), Польщі (Бидгощ, Варшава, Краків, Лодзь, Рацібуж), Росії (Москва), Сербії (Нові-Сад), Словаччини (Братислава), Угорщини (Печ), України (Івано-Франківськ, Київ, Львів), Чехії (Ліберець, Пльзень, Прага), відбувалися у залах Музею Ягеллонського університету «Collegium Maius» та Краківського археологічного музею, що додавало науковому заходу відповідної атмосфери.

На врочистому відкритті конференції прозвучали привітальні слова директора Музею Ягеллонського університету «Collegium Maius» д-ра габ. *Кшиштофа Стопки*, віце-декана історичного факультету Ягеллонського університету д-ра габ., проф. *Станіслава Сроки*, директора інституту історії цього ж навчального закладу д-ра габ. *Славомира Справського*, директора інституту історії Папського університету ім. Івана Павла II д-ра габ. *Якуба Садовського*, директора Краківського археологічного музею д-ра *Яцека Гурського* та генерального консула України у Кракові *Олега Мандюка*.

Традиційний для такого типу наукових зібрань формат передбачав проведення відкритих лекцій відомих дослідників, а також дебатів, студентських виступів та виголошення рефератів. Зокрема з темою «Русь і “Рими” у середньовіччі» інавгураційну частину конференції відкрив д-р габ., проф. *Мацей Салямон* (Ягеллонський університет). Глибокий аналіз «Кодексу Гертруди» супроводжував лекцію д-ра габ., проф. *Малгожати Сморгоні-Ружицької* (Ягеллонський університет) під назвою «Київ – королівське місто часів Ізяславової Гертруди Пястівни». Продовжив окреслену першими лекторами тематику д-р іст. наук, проф. *Володимир Александрович* (Інститут україноз-

навства ім. І.Крип'якевича НАН України), розповідаючи про «Українське “повернення обличчям до Заходу”: досвід релігійної іконографії XIII–XVI ст.».

Заслугувували на увагу та супроводжувалися жвавим обговоренням відкриті дебати на тему «Західні впливи на Русі в X–XIII ст.» за участі д-ра іст. наук, проф. *Леонтія Войтовича* (Львівський національний університет ім. І.Франка), д-ра габ., проф. *Даріуша Домбровського* (Бидгощський університет ім. Казимира Великого), д-ра іст. наук, проф. *Ігоря Скочиляса* (Український католицький університет, Львів) та доц. *Олексія Мартинюка* (Республіканський інститут вищої школи, Мінськ) а також «Руські літописи як джерело до історії культурних контактів Русі з латинським Заходом» за участі проф. *Героніма Грالی* (Варшавський університет) та д-ра іст. наук, проф. *Ігоря Данилевського* (Вища школа економіки, Москва).

Безперечно, зацікавили присутніх індивідуальні виступи учасників конференції, зокрема *Степана Темушева* з Мінська («Давньоруський посадник і франкський граф: причини відмінностей у функціонально близьких інститутах»), *Вадима Арістова* з Києва («Забута гіпотеза про латинське джерело “Повісті временних літ”»), *Юрія Довгана* з Івано-Франківська («Сексуальне життя середньовічної Русі в IX–XII ст.»), *Дюри Гарді* з Нові-Саду («Релігійна належність (і цивілізаційна ідентичність) князя Ростислава Михайловича під час перебування його в Угорщині»), *Іллі Паршина* зі Львова («Папське посольство до короля Юрія Львовича у представленні Яна Длугоша й Корнелія із Зандфліта»), *Юрія Афанасенка* з Мінська («Руський папа» та Констанцький собор: релігійні контакти Литовської Русі з країнами латинської культури»), *Олексія Мартинюка* з Мінська («Новгород – Вільна – Краків – Львів: де могли зустрітися у середині XV ст. київський митрополит Ісидор і домініканець Іоанн?»), *Павла Сморжа* з Праги/Ліберець («Ганзейські купці й заборона ввезення пива до Великого Новгорода у другій половині XV ст.») та ін.

Великий інтерес учасників конференції викликала й культурна програма форуму, яка передбачала відвідування археологічного та історичного музеїв Кракова, зокрема в підземеллях Ринкової площі. Під завісу наукового заходу відбулася презентація найновішої літератури з історії Русі, а яскраву крапку поставили показові бої скандинавських і руських воїнів у виконанні учасників краківських клубів історичної реконструкції «Вотчина Раро» і «TIP Гір».

У найближчих планах міжнародного наукового проекту «Colloquia Russica» – організація та проведення в листопаді 2016 р. в м. Плзень (Чехія) конференції під назвою «Русь і світ номадів (IX–XVI ст.)» та у травні 2017 р. в Івано-Франківську – «Термінологія у вивченні історії Русі (XI–XIV ст.)».